

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termétek szerint egy négyzet centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A vármegyék.

— aug. 5.

A közigazgatás államosítása ismét napirendre került, hacsak szóbeszéd alakjában is. Felvetette báró Bánffy Dezső dési beszédében, amely beszéd egyuttal az új párt hivatalos és most már közismert programjának tekintetű. Ilyen értéket is tulajdonít neki mindenki s már a szerint, hogy tetszik-e vagy nem, találkozik-e meggyőződésével vagy nem: alakulnak ki a vélemények mostanában a Bánffy által hangoztatott politikai állásfoglalás tekintetében.

Mi jelenben csak egy részével foglalkozunk a báró Bánffy beszédének. A közigazgatás államosításának nagy fontosságú kérdéséhez van néhány szavunk.

Kétségtelen, hogy az államosítás eszméje népszerűségét máig sem veszítette el. Különösen a tisztviselők körében, kikre nézve határozott anyagi előnyöket jelent: nagy többséggel rendelkeznek. De a jelen politikai élet alakulásai felnyitották szemünket s ma látjuk csak tisztán, hogy micsoda árat kellene fizetnünk a közigazgatás államosításáért.

Ki merjük mondani, hogy ha a jelen viszonyok államosított közigazgatást találtak volna, ez egyenlő lett volna alkotmányunk

végleges megsemmisülésével, talán nemzeti életünk halálos betegségével.

Nehéz szavak, súlyos vádak, de az események igazolják, hogy feltevésünk jogosult.

Legközelebbi multunkból tanulva, az állami közigazgatásnak ma már csak az lehet híve, aki eddig még nem ismert garanciákat tudna arra nézve teremteni, hogy nemzeti önállóságunk minden körülmények közt megvédhető s alkotmányos szabadságunk bármily tlúkapásokkal szemben is biztosítható lenne. Ilyen garanciákat tudtunkkal eddig senkinek sem sikerült felfedezni, tehát sajnós, de az adott viszonyok közt a közigazgatás államosítása tekintetében nagyon tartózkodó, óvatos állapotra kell helyezkednünk.

Alkotmányunk védbástyái ma a vármegyék.

A vármegyék és törvényhatósági joggal bíró városok hazafias ellentállásán tört meg minden kísérlet, mely alkotmányunk vesztét célozta. Ezek a törvényhatóságok fogták fel a gonosz kezek által nemzeti életünk ellen mért csapásokat, megtompítván azok erejét s így lehetővé tették a jogtalanság uralmát a jog és igazság felett.

Gondoljuk csak el: mi lett volna alkotmányos életünk most, a vármegyék nélkül? Ki

lépett volna emelt fővel az erőszak ellen, ki mondta volna a törvénytelen kormányak szemébe: az az ut, amelyen jársz a törvénytelen utja, nem követlek ezen az uton, nem hajtom végre rendelkezéseidet.

Évszázados boltívek alatt száz és száz független, hazafias gondolkozású, igaz magyar ember kiáltja: ellentállunk! 63 vármegyében 40, 26 törvényhatósági joggal bíró város közül 21 mondta ki eddig is már, hogy első az alkotmány és a törvény tisztelete, az egyéni vagy családi érdekek csak azután következnek s csak úgy, ha az előbbivel nem ellentétesek.

Hol állana most az ország, ha Szapáriknak sikerült volna a vármegyéket letörölni Magyarországon térképéről? Mi volna most a nemzeti ellentállás, hol és mi nyilatkoznék meg annak ereje?

Igenis, nem frázis, de mint az élet megmutatta, szinarany igazság az, hogy a vármegyék védbástyái az alkotmánynak, fenntartói nemzeti életünknek, megtevéshetetlen ellenőrei a tulajdonosoknak.

Tiszteljétek ezt az ősi intézményt; most már személyes tapasztalatból tudjuk, hogy mily nagy az értéke.

Amit őseink építettek, jól volt az megépítve. Le ne rom-

boljuk addig, míg nem érzünk magunkban elég erőt és tehetséget arra, hogy tökéletesebb művet bírnunk alkotni.

Szeretettel és tisztelettel vesztünk körül ősi intézményünk! Védbástyánk voltál a multban, annak bizonyultál a jelenben is. Erőd nem csökkent, de szaporodott.

Üdv a hazafias érzés legfőbb őreinek, az alkotmányvédő vármegyéknek!

Drágaság.

— aug. 5.

(r.) Egy hónappal előbb örvendező szívvel irtuk lapunk vezető cikkében, hogy a Gondviselés keze nem rövidült meg még a magyar irányában. Dús aratás ígérkezett, a kapásvetemények nagy bőségére volt kilátás, a piaci árak — a hus kivételével — tetemesen leszállottak.

Sajnos, egy hónap alatt minden megváltozott; reménységünk eloszlott, bizalmunkat a csüggedés váltotta fel. Julius tönkre silányított mindent, teremtett egy újabb inséges esztendőt, mely hogy feltétlenül rosszabb lesz elődjénél, az már most is kétségtelen.

A piaci árak rohamosan emelkednek. Az őszi vetemény szinte hihetetlenül gyatrán fizet, a mag ugy minőség, mint mennyiség tekintetében szánalmas. A kapásveteményeknek teljesen végük van, azokon már nem segít egy esztendő eső sem. A 2—3 méteresre felnyult tengeri száraz pusztán bálul az ég felé, melynek már nincs annyi esője, hogy e csupasz szárazra esőveket varázsoljon. A burgonya összefonnyadt a földben,

vizerek, a köztük levő szárazföldön óriási mocsártölgyekből álló erdők környezték.

Itt lakott Buc, szépséges feleségével s egyetlen leányával, Danckával. (Daneka partja, Daneka dombja, máig is használatos elnevezések a zombori határban.)

A földesur nagyszámu jobbágy-ság felett uralkodott. Ezek a Zserc és a Sárrét, a Borjuszög és a Nagyszög nevezetű, emelkedettebb helyeken tanýztak kezdetleges viskóikban, művelve némi részét a földnek, de leginkább baromtenyésztéssel foglalkozva. A tavasi és őszi áradások idején rendszerint felszorultak a zombori és tarcali dombokra s ilyenkor az uraság lakása egy, a tenger közepéről kiemelkedő sziklához hasonlított, melyet nem, hogy rabló csapat, de nagyobb, ellenséges haderő sem közelíthetett volna meg könnyen.

István király pedig kiküldé az ő hadait, hogy kit szép szóval, kit fegyverrel térítsenek a keresztény vallásra. Kegyelmet és magas rangot biztosítván a megtérőknek, halált az ősi valláshoz makaesul ragaszkodóknak.

Búcs makaesul ragaszkodott ősei vallásához; nem engedelmeskedett király parancsának, maradt Hadur

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Henye és Danska.

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Zombor, Tarcal zemplénvármegyeyei, Báj és Pthrügy szabolcsvármegyeyei községektől egyenlő távolban, csaknem e négy község határának érintkezési pontjánál, a Diktány és Bócsér nevű terjedelmes mocsarak által környezett rétek közepén messze kimagasló, mintegy 50—60 méter magasságu domb emelkedik: a Bálvány.

Ez a táj már a nagy magyar alföldhöz számítható, mert a Hegyalja jó távolban húzódik el fölötté északi és északkeleti irányban s itt kezdődik az a nagy medence, melynek a miskolci és egri s délen csak az aradi hegyek, keleten pedig a Királyhágó vet határt.

A sik egyhanguságát, lapos alakulatát semmi sem zavarja; éppen azért feltűnő volt előttem, hogy e természetes erődívenyeknek tekintethető zig-zagos, majd kanyargós vizerek közt, a sik téren hol veszi magát e hatalmas domb, mi fűződik az ő Bálvány nevéhez az őstörténelemből s a Bócsér elnevezés eredete is hová vezethető vissza?

Igen sok és igen értékes kérdés vár még megoldásra, amelyekben ma csak tapogatózunk, s az oknyomozó történelem feltétlen bizonyossággal mit sem állíthat. Csakis úgy lehet kombinációk útján valamit összehozni, ha a környékbeli lakosság között a szájhagyomány útján fennmaradtakat figyeljük meg s az általuk eimondottakat a már kiderített történeti igazságokkal egybevetve következtetünk. Ha a teljes bizonyosságig nem juthatunk is el ezen az uton, de mégis hasznos dolgot műveltünk, mert fenntartjuk s átadhatjuk az utókornak legalább azt, amit fenntartott nekünk eddig a szájhagyomány s nem hagyunk nemzeti történetéből semmit elkallódnai, mert drága nekünk és dicsőséges ennek a mi multunk történetének minden esékelyke része. A multban van a mi jövőnk erőssége, a mult iránti kegyelet legerősebb alapja a jövő dicsőségének.

A Bálvány domb s a Bócsér vizének őskori történetéből, a szájhagyomány alapján írom meg a következőket.

A Tisza szabályozása előtt, még csak a mult század 50-es éveiben is a zombori, tarcali, pthrügyi és báji

határok legnagyobb része minden tavaszon és őszön viz alá került. Több mértföldnyi területen tengerszerű víztömeg hömpölygött s édes apám emlegette is, hogy a zombori gör. kath. pap, kinek Pthrügyi filialisa, esolnokon ment Pthrügyre temetni. Ez a esónak-utazás pedig csaknem fél napig tartott. Elképzelhető tehát, mily rengeteg rétség állott itt viz alatt. De még nagyobb volt e vízjárta terület a XI. században, mikor emberi kéz ügyessége még mit sem tett a bőszelem megfékezésére.

Es ebből a tengerből messze földre ellátszóan, büszkén emelkedett ki már a XI. században is a Bálvány domb, amely uralja ma is azt a rétséget, tetejéről elragadóan szép kilátást nyújtva a sik vidéket és kigyózó vizereket szemlélőnek.

E dombot a természet alkotta. Igen valószínű, hogy neptunikus lerakódás maradványa. Tetején 1015 táján Búcs-nak, a vidék urának lakása állott. Faépület lehetett, bizonyára az akkori idők ácsai által ismert különleges kötő-szerkezettel összeállítva s földdel tömve rekeszeiben, mert egyetlen kő vagy tégladarabot a dombban föltalálni nem lehet. Szinte megközelíthetlen hely volt, mert roppant terjedelmű mocsarak és

Schneidig egyenruhák jutányosan készíttetnek

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

WALD JAKAB

egyenruházati intézetében

KASSA, Főutca 6. szám.

Négy kiállításon kitüntetett elsőrendű szabász.

sok helyütt rothad; a káposztát és répát ellepte a féreg, elfonnyadva kesereg a trosszává kiégett, sovány földben.

Csak egy hónap, — és minden megváltozott. A reménylett jobb lét helyére az inség költözött be, rémes esztendő előtt állunk! Készletünk semmi, behozatalra ha számíthatnánk is, miből fedezzük a tulmagas árakat? Hiszen koldusok vagyunk, nincs mire támaszkodnunk. Belviszályaink, az áldatlan politikai helyzet megbénította gazdasági erőnket is, — bár merre tekintünk: vigasztalót sehol nem látunk. Az afrikai bolond hőségtől átégett föld nem fizette meg a földműves munkáját, a nagyobb városok élelmézését csak méregdrága árak mellett láthatja el úgy — ahogy a vidék!

A kenyér és egyéb piaci termékek árával azonban még ha megbirkóznánk is erőnk végső megfeszítésével, de legjobban megnehezíti a helyzetet a hús mértéktelen drágasága. — Marhaállományunk csekély, s mert takarmány valamivel több lesz mint a múlt évben, a gazdaközönység nem hajlja föl eladásra a jószágot, de tartja tavaszra, mikor még a mostaninál is sokkal magasabb árt remél érte. A sertésvész, még mindig országos csapás; a sertéshus és zsir éppen kétszeres árán áll az 5 év előttinek.

Elemezésünkben pedig a hus és zsir viszi az elsőrendű szerepet. Ezek árának csökkentésére okvetlenül tenni kell valamit.

A budapesti mészárosok már 8 fillérel felemelték a hus árát, követve a bécsi és berlini példát. Kétségtelen, hogy a pesti példa nálunk se maradt sokáig utánozatlannal.

Azt elismerjük, hogy kevés lévén a piacra kerülő marhaállomány, a mészárosok is drágábban jutnak hozzá, mint rendes körülmények közt. Ezen kívül, kivált városunkban oly hallatlan magas vágatási díjak és fogyasztási adók terhelik őket, hogy ezek az elsőrendű tényezői a husárak botrányos emelkedésének.

Pedig ezen lehet és kell is segíteni.

A város saját hatáskörében intézkedik a vágóhid díjai felett, tekintettel kell lennie a tanácsnak a mai tarthatatlan helyzetre s habár ideiglenesen is, de mérsékelni kell e di-

hive, ki fehér lovat áldoz s nem fogadja el a püspök kezéből a szentelt kenyeret.

Henye vezér, több száz főnyi lovas csapatral közeledett Búcs megfenyítésére. Összel érkeztek az áradások kezdetén. A jobbágyság már felköltözött a zombori és tarcali magaslatakra, Búcs családjával és kevés számú cselédséggel maradt vissza megvihatlanul vélt fészékében.

A jobbágysággal hamar végzett a király serege. Egytől-egyig megkeresztelkedtek, templomot építettek s Henye által a király nevében feloldattak a Búcsnak tartozó engedmesség alól, ha ez nem akarná az új vallást fölvenni.

Több mint félszáz kellett volna várnia a térítő seregnek, ha Búcs fészékét szárazon akarja megközelíteni. Dereglyét készítettek s Henye néhány főbb emberével maga ment a nyakas magyar sásfészékéhez, hogy őt a királyi szó befogadására bírja. A lakóhelyre bejutniok nem lehetett. A dereglyéről s az erődítvény falairól tárgyaltak egymással. Búcs hajthatatlan maradt. Es hogy ezt tettel is bebizonyítsa, fehér lovat vezetett elő, a táltos ledöfte azt s a külsőre felett emelt oltáron égette el tetemét. (Bálványnak áldozott az új vallás hívei szerint, innen a Bálvány domb neve.) Henye megkísérelte alkura venni a dolgot.

jakat. A fogyasztási adók egy részének leírását pedig kérni kell a kormánytól, van rá a mai drágaságot tekintve olyan jogunk, mint jégkár után az adó elengedése.

Nem mulaszthatjuk el ezekkel kapcsolatban fölhozni, — mert hiszen a tej is elsőrendű fogyasztási cikk — hogy a temesvári főkapitány e napokban néhány ezer liter tejet öntetett a Temesbe és néhány ezer koronával könnyítette meg a tejhamisító kufárok zsebeit. Miskolcra is példás intézkedéseket tett az alispán a fogyasztó közönseget kizsákmányoló kofák- és kufárok megrendszabályozására s egyszerre megvan a kívánt eredmény, a piac sokkal olesóbb lett. Miért csak mi maradunk mindig hátul? Mit tett még a mi városunk hatósága maig ez ügyben? Mivel tudnánk igazolni, hogy védi a polgárság érdekeit a tulkapások ellen. Pedig tennie kell valamit, mert aztán tesz a polgárság magáért még ő ellenük is. Sokszor feltettük már e kérdést, legyen valahára eredménye is a panaszoknak, különben magunk fordulunk oda, ahonnan bizonyára orvosolni fogják a sérelmes állapotokat.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(A polgármester fuvar- és napidijai. Tudvalevő, hogy Sátoraljauj hely város képviselőtestülete határozatilag kimondotta egyik gyűlésében, hogy Székely Elek polgármesternek szabadság ideje alatt a tanács gyűlésekre Ujhelybe való utazásaiért fuvar- és napidijak felszámítását engedélyezi. Mint értesülünk dr. Buza Barna azon indoklással, hogy semmi szükség arra, hogy a polgármester a tanácsülésekben részt vegyen, mivel teendőit a h. polgármester is teljesítheti: a határozatot megfélebbzte.

HIREK.

Vizhiány.

Városunkban nagy a vizhiány. Ha így tart két hétig: akkor lesz aktuális ez a cikk.

Vendég: Már megittam a picolo feketémet. Adjanak egy pohár vizet.

Főpincér: Sajnáljuk, de nem adhatunk.

— Jobbágyaid elhagytak, nézd, ott áll a parton az igaz Isten temploma, ott imádják Urunkat. Térj meg, légy vezére urad és királyod dicső seregének. Fény, pompa vesz körül, ezrek felett parancsolsz.

— Nem hagyom el őseim hitét. Hadur az én uram, mond meg királyodnak, hogy hű szolgája vagyok de ebben az egyben nem engedelmeskedem neki.

A dereglyék nagy száma készült a tél folyamán. Vitézek és jobbágyok ezzel foglalkoztak.

Tavaszfelé a királyi haderő Búcs elfogatására indult. A meredek falak dacára is bejutottak az erődítménybe, Búcs nejt és leányát elfogták s dereglyékre hurcolták. A táltos leolták, Búcs maga azonban nem volt található.

Visszatérőben volt a haderő, célját ha nem is teljesen, de elérte. Az elől haladó dereglyén ült Henye vezér, midőn a fogoly leány Daneka, északi irányba mutat, s anyját figyelmezteti valamire. A nő sirni kezd, a vezér is rájok figyel. Néhány száz ölnyire tőlük uszott nemes paripáján Búcs.

Henye fokozott gyorsaságra ösztönzi embereit, rövid időn dárda hajításnyira közelítették meg a menekültöt.

Vendég: Hát miért, szeretném tudni.

Főpincér: Nincs.

Vendég: Ugyan ne beszéljen ostobaságokat. Víznek kell lenni.

Főpincér: Nincs kérem szépen, itt vizhiány van. Ami víz még akad, azt a koresmárosok és a piaci árusítók foglalják le.

Vendég: Miért a koresmárosok?

Főpincér: Hogy beöntsék a borbába.

Vendég: Hát a piaci árusítók?

Főpincér: Hogy beöntsék a tejbe.

Vendég: Piramidális!

Főpincér: Több: paralelepipedonális.

Vendég: Ne mondjon rossz vicceket. Inkább hozzon málnaszörpöt, valamivel csak el kell oltani szomjúságomat.

Főpincér: Sajnálom, az sines. Málnazsolt volna, de a szódavízből már csak a szóda van meg, meg az üvegek, meg a firma. A víz az nincs.

Vendég: Ez jó!

Főpincér: Nem kérem: rossz. Hanem talán bort tessék parancsolni, most az megjavult. Valamivel kevesebb vizet töltenek hozzá. A tokaji asszúnak például mostan csak a fele víz. Egészen iható lett. S mondhatom: uraságod gyönyört fog érezni, hogy legalább az asszúborban ihatik vizet, 50 percent vizet! Nagy szó még ez is. Azok a régi asszúboraink, melyben 68% volt a víz: már elfogytak. Sajnos.

Vendég: Sajnos. Hát semmiféle vizük nincs?

Főpincér: Van egy fajta. De az nagyon zavaros. Parancsol?

Vendég: Hozzon.

Főpincér: Hoz.

Vendég: Borzalom! Miféle víz ez?

Főpincér: Folyó víz. A Rongyva folyó vize.

Vendég: De hisz ez fertelmes.

Főpincér: Vigasztalja uraságod eme dal: Ki a Rongyva vizét issza, vágyik annak szive vissza,

Vendég: Elég, kineznek a vicei; ezt a viznek nevezett moslékot öntse ki.

Főpincér: Legyen, van azonban szűrt vizünk is. (hoz szűrt vizet.) Tesék. Ez azonban pénzbe kerül.

Vendég: De jó ember: ez a víz is fekete. Szinte gyászol.

Főpincér: Azt nem lehet mondani, legfeljebb kissé bánatos.

— Add meg magad Búcs! kiált át Henye.

Soha, volt a válasz.

Pillanat múlva Henye dárdája repül a lovas felé s az keresztül szurva holtan bukott a vízbe. Testét sohasem találták meg, a mocsár iszapja betemette s róla nevezik az ért, ahol elesett ma is Búcsérnak. (Búcsere, az idők folyamán nyelv átalakulással elváltozva.)

Búcs neje a dereglyéről levetette magát a vízbe. Nyílak százai furták át testét, ott fekszik ő is valahol férje közelében a Búcs-ér fenekén.

Daneka fogoly lett. Ő azonban nem követte szülői példát, felvette a keresztény hitet s Henyének lett felesége, ki terjedelmes birtokot kapott a tarcali, mádi és tállyai határokból s róluk nevezik e határok egy részét ma is Danekának, egy részét pedig Henyének.

*
Mennyi vér öntözött, mennyi dicsőség, balszerencse suhant át fölötted századokon át édes szép hazám! Nincs egyetlen göröngye már áldott földednek, mely ne volna szent előttünk; nincs ezeréves multadban egyetlen óra, mely eseményeket ne szült volna! Vajha levonnók belőlük a tanúságot s mielőbb felépíthetők szomorú multadon a jövő dicsőségét!

Cz. F.

Vendég: Kotyvalék! Vigye fenébe. Bármit fizetek, csak adjanak iható vizet.

Főpincér: Jó pénzt mindent kap az ember, még vizet is. Mért nem tetszett előbb szólni. Van u. n. vegyi víz. A patikába csinálják.

Vendég: Csinálják?

Főpincér: Igen úgy mondta itt a doktor ur, hogy vesznek két hidrogént és egy oxigént s azt összekeverik.

Vendég: Igen, igen emlékszem: H₂O. Hozzon.

Főpincér: Hoz.

Vendég: No látja ez tiszta. De én azt hiszem kelletténél több oxigén van benne.

Főpincér: Lehet, hogy valamivel többet kevert hozzá a patikus.

Vendég: S mi az ára?

Főpincér: Uraságodnak olesóbb, 50 fillér.

Vendég: Tényleg olesó. Es egészen iható.

Főpincér: (gyanusan mosolyog.) Szünet.

Vendég: (tífusz tünetek között kiszenved.)

—th.

Pöstyéni levél.

Pöstyén, 1905. aug. 3.

A legtöbb magyar ember, aki nek igazán szüksége van a gyógykezelésre és nemcsak luxusból hagyja el nyáron lakóhelyét, nehezen szánja rá magát, hogy fürdőbe menjen. Minek is tagadnók: leginkább anyagi okok a rugói ennek a vonakodásnak. Félnék nagyon a beteg emberek, hogy szórakozást, jólétet meg minden mást — persze jó drága pénzen — okvetlenül nyernek a fürdőhelyen, csak épen azt nem, amiért jöttek: gyógyulást.

Hát bizony ez így van a legtöbb fürdőhelyen. Csak ritkaságszámba megy az a fürdőhely, ahol a kellemet a hasznossal egyesítheti a beteg ember.

Valóban elmondhatjuk, hogy egy ilyen fürdőnek minden jó tulajdonságát egyesíti Pöstyén-fürdő, melynek híre szerencsére egész Európát bejárta már. Alig akad eszében, kőszvényben vagy más hasonló bajban szenvedő beteg ember, aki ne hálásan és megenyhülve a fájdalomtól, vagy teljesen gyógyultan hagyná el Pöstyént. Szótlanul és sokat beszél Pöstyén csudáiról a *mankó-muzeum*, melyben azon betegek hátrahagyott mankói vannak elhelyezve, akik mankón jöttek a fürdőbe és mankó nélkül, egészségesen hagyhatták el a gyógyhelyet.

A fürdői élet itt korán reggel kezdődik. Reggel 4 $\frac{1}{2}$ óra van. Itt állók kellő közepén a Vágon átvezető, tavaly kétszáz ezer korona költséggel épült hatalmas hidnak, melyen át a fürdőtelepre jutnak. Már most, korán reggel a hid csak úgy hemzseg a fürdőbe siető, gyógyulást kereső betegek sokaságától. De minék is mondom, hogy: *sietnek*. Hiszen a fürdővendégek egy része a lábán sem állhat! Tolókoesik, kis gyaloghintók, egy- és kétfogatú bérkoesik viszik a sajnálatraméltókat a várostól öt pernyire fekvő fürdőbe. S mennyi megható látvány! Itt egy atya vagy anya saját gyermekét, ott a gyermek saját szülőjét, a férj saját hitvesét, vagy a nő saját férjét találja a kis kosiban a fürdő felé... S mily jól esik az érző emberi szívnek, ha azt látjuk, hogy akadnak a betegek közt olyanok, akik már 3-4 heti fürdőzés után mankón tudnak járni, sőt nem ritkán anélkül is tipegnek. Csoda-e, hogy a gyógyultan távozó fürdővendégek nem ritkán éveken át *hálából* zárandokolnak ide minden nyáron egy-két heti tartózkodásra. Jönnek minden évben, holott már alig van szükségük a fürdőre.

1905 tavasz és nyár.

Reklámcikkek:

Színes suhógó reklámtaft méterenként	frt 1.35
Fekete " " " " " "	frt .95, 1.50
Japán mosóselym " " " "	frt -.85
Liberty Sublime minden színben " " " "	" -.78
Luisienne brillante " " " "	" -.95
Fekete rubaselymek méterenként 85 krtól följebb.	" " " "
Menyasszonyi rubaselymek méterenként 78 " " " "	" " " "

Ujdonságok:

Voile Grenadine a legszebb színekben.
Voile de Soie " " " "
Popeline brillante " " " "
mindhárom 120 centiméter szélességű.
Dús választék gyönyörű skót-selymekben.
Travers csikos és kockás Taffta-Riche ruhára és bluzra 120 cm. széles Radium és crêpe brillante minden színben. — Louis XV. jellegű chiné és Mills-fleurs-selymek. — Gyönyörű csipke-, gyöngy- és vásznon-himzett-ruhák. Irish csipkék és vásznon-himzések.
Legújabb! Fekete Roll-taft 50 cm. frt 1.90 stb.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

Budapest, Bécsi-utca 4.

A fürdővendégek létszáma évről-évre emelkedik. Még most is naponta új vendégek érkeznek. Ez idén eddig 5600 vendége volt a fürdőnek.

A néhány évvel ezelőtt épült *Ferenc József-fürdő*n kívül még egy új fürdőpalota építését tervezik. Tekintettel arra, hogy a fürdő látogatottsága mindig növekedik, óhajtanánk, hogy a fürdő tulajdonosa e tervet mentől előbb realizálja.

Dél előtt és délután a régi és új parkban *Kövessy Albert* budapesti és *Radics Sándor* galgóci zenekari mellett korzó van. Ilyenkor az ember alig veszi észre, hogy *Pöstyénben*, a sok szerencsétlen beteg gyógyhelyén van. A fürdővendégek vigan nevető sokasága egy nagyvilági fürdőéletre emlékeztet. Csaknem minden napon hangversenyt rendeznek. — Augusztus elsejéig egy bécsi szintársulat működött itt, most pedig a győri szintársulat mulattatja a közönséget. *K. S.*

— **Személyi hir.** *Csanády* ezredes, a szatmári 12-ik honvédegyalozred parancsnoka egy százados kiseretében folyó hó 2-án városunkba érkezett és a vármegyénkben tartandó hadgyakorlatok alkalmából terepfelvételek eszközése végett még az nap Nagykázmérba utazott.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Benesik Bélát* a szerencsi járás szolgabíráját a sátoraljaujhelyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízáttal vezette ki.

— **Dr. Czirbusz Géza** kitüntetésre. Lapunk legutóbbi számában említettük, hogy a társadalomtudományi társaság — melynek elnöke *Andrássy Gyula* gróf — dr. *Czirbusz Géza*t, a sátoraljaujhelyi főgimnázium tudós tanárát és lapunk munkatársát, választmányi tagjává választotta, valószínűleg 30 éves tanárkodása alkalmából akarván őt ezzel a választással kitüntetni. A *Rundschau für Geographie* e tekintélyes geographiai folyóirat legújabb XI. száma pedig dr. *Czirbusz Géza* arcképét és életrajzát közli a nevezetesebb geográfusok és utazók rovatában. A helybeli főgimnázium mégis csak áll valamelyes névön, ha egy nagy folyóirat egyik tanárát irodalmilag méltatja, mint tudóst és írórt.

— **Andrássy Gyula** gróf balesete. A balesetek krónikájában minden valószínűséggel egyedül álló a jelen eset, mely *Andrássy Gyula* gróffékkal történt meg e napokban Tiszaluccon. A gróf, kinek társaságában özv. *Andrássy Tivadarné* és *Vay báróné* volt, kocsin akartak Tisza-Dobra jutni. Tiszaluctól a holt Tisza hidja közepéig szépen el is jutottak. Amint azonban a hid közepére értek, egy reccsenéssel a kocsi kettévált. Egyéb baj nem történt, minthogy ki kellett szállniok s Tisza-Dobig gyalog tettek meg az utat.

— **A forróság**, mely szinte tűrhetetlenné lett immár: még mindegyre tart s a két nappal ezelőtti vihar sem volt képes meggyengíteni erejét. *Sátoraljaujhelyben* a nap folyamán 40 C. fokot mutatott árnyékban a hőmérő. De az ellankasztó, egyretartó forróság nemcsak városunkban uralkodik. Vidéki tudósítók mind említést tesznek róla s egyben arról is, hogy még eső sem volt hetek óta. — **Töketeresről** pl. a következtetéseket írják: A hőség itt elviselhetetlen. A nagy meleg következtében a kutak mind kiszáradtak s a legelőkön a szárazság oly nagy, hogy a sertéseket és egyéb állatokat az istállóban kell tartani. Töketeresen évek óta nem emlékeznek ily hőségre.

— **Esküvők.** *Kósán* Zoltán fürdővendéglős folyó hó 3-án esküdtött örök hűséget *Sátoraljaujhelyben Hajdu Erzsébetnek.* — *Julius* hó 25-én es-

küdtött meg *Vinnán* ifj. *Pajor Bertalan* segédjegyző *Tolnay Gizella* kisasszonnyal.

— **Egy honvédezred átvonulása.** Most, hogy augusztus havában országszerte megkezdődnek a hadgyakorlatok, nálunk Zemplénnégyében is mozgalmasabb életre van kilátás. A sok ezer katonaság bejárja vármegyénk jó részét. Gyalogság, lovaság és tüzérség heteken át köztünk, különösen a gálszécsi, nagymihályi és sátoraljaujhelyi járásban fog tartózkodni. Augusztus hónap második felében egymásután vonulnak föl az ezredek a hadgyakorlatokra. Ujhelyen keresztül f. hó 24-én reggel vonul át az első ezred, a szatmári 12-ik számú honvédegyalozred 90 tiszttel és 1500 emberrel. Előtte való nap 23-án délután vasuton érkeznek Ujhelybe és itt magánházaknál lesznek elszállásolva. Innen a néhány órai tartózkodás és éjjelkezés után 24-én utnak indulnak Nagykázmér irányában. A 12-ik ezredet kívül átvonul-e Ujhelyen keresztül más katonaság is, arról eddig nem értesültünk.

— **Közeledik a tifusz.** A nagy elviselhetetlen hőségnél, s a miázmás ivóviznek következményeképpen már több helyen fellépett a hasi hagymáz, a tifusz. A tifusz már a felvidék több városában fellépett, így legutóbb Kassán, bár még szórványosan. Legutóbb a Kassai Hirlapban olvastunk fellépéséről, s bár úgy lenne, hogy alaptalan lenne ama aggodalmunk, hogy a vészes baj városunkba is elálatogat. A vízhiány, az egészségtelen ivóvíz, a rekkenő hőség, s kedvezőtlen talajviszonyaink mind oda hatnak, hogy a helyzetet aggodalommal vizsgáljuk. Azonban szeretnők hinni és remélni, hogy a baj elkerüljön minket, s aggodalmunk teljesen felesleges legyen.

— **A gyártelepek multsága** A helybeli gyártelepi dal-, zene- és önképző-kör holnap, vasárnap délután tartja szokásos havi tánemulását a Weisz-féle Nyulhoz címzett kerthelyiségben. Vendégeket, akik személyenként 1 korona, családonként 2 korona beléptidíjat fizetnek, szívesen látnak. Egyesületi tagok részére szabad a bemenet. A tánemuláson a gyártelepi zenekar fog játszani.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában, melyben azt adtuk hírül, hogy a kassai ügyvédi kamara Nagymihály székhelylyel új ügyvédet jegyzett be, a nevet tévesen szedte a szedő. Az új nagymihályi ügyvéd neve dr. *Lenorovits Mihály.*

— **Halálozás.** Folyó hó 2-án hunyt el *Sátoraljaujhelyben Teich Ignáczné* végelgyengülés következtében, 81 éves korában. Az elhunytat férjén *Teich Ignác* ruhakereskedőn kívül kiterjedt rokonság gyalgolja. Temetése folyó hó 3-án este ment végbe.

— **Milyen időnk lesz augusztusban?** A Meteor jelenti: Augusztus eleje különösen a 4-ki esomópont körül csapadékosnak ígérkezik s változatos időjárást hoz, hogy augusztus inkább változatos, kevésbé meleg hónapnak ígérkezik a bolygók részéről, mint július volt. A folytatás módosíthatja még e jellegét, de a forróság még sem lesz oly állandó és magasfokú, mint e hónap 19-ét megelőzőleg. Augusztus csapadéokban is bővelkedőbbnek ígérkezik, különösen a 4-23-ik esomópontok hatáskörében s ha 15-ke körül a hold nem lesz képes a felhőzetet megemészteni, ugy ez alkalommal is lehüléssel nagyobb mérvű csapadék várható, ha azonban az esetleg keletkező felhőzetet hirtelen megemészti, ugy ez időtájt lesz

hónapunk legszárazabb s legmelegebb időszaka. Különben 15-én részleges holdfogyatkozásban is lesz részünk.

— **Víz-mizéria.** A város nemrég ünnepélyesen kimondotta, hogy *Sátoraljaujhelyben* nincs vízhiány. Altalános értelemben véve ezt nem vonjuk ugyan kétségbe, de ha valahol, ma már tényleg meg van a vízhiány a *Kazinezy-utca*nak egy nagy területén, azokban a házakban, melyeknek lakói arra vannak kárhóztatva, hogy az ugynevezett „kántor-kútból” lássák el magokat a napi víz-szükséglettel. Mióta azt az agyonhúzott kutat átalakították és a kerek kútból szivattyus kutat csináltak, azóta a kut néhány nap kivételével csaknem állandóan használhatatlan állapotban van. Most is el van törve, vizet napok óta nem ad. A közönség a legnagyobb zavarban van, mert a legszükségesebb vízmennyiséget sem képes beszerezni. Azokban a házakban, a hol ivóvízzel telt kutak vannak, csak pénzért adnak egy-egy korsó vizet, a mire egy szegény ember, a kinél minden garas sok más helye van, nem költi. Erről a tarthatatlan állapotról bizonyára nincs tudomása a városnak, mert különben nem hagyná az ujonnan készült kutat a mai hasznavehetetlen állapotában. Nagyon sok, vízhiányban szenvedő lakosnak az érdekében szólalunk föl és kérjük az illetékes városi hatóságot, hogy a kutat sürgősen javíttassa ki és hozassa olyan állapotba, hogy a közönség vízszükséglete mentől előbb biztosítva legyen. Véleményünk szerint csak állandó rendőri őrszem óvhatná meg ezt a kutat a gyakori romlástól.

— **Az erdőbényei Annabál** — mint tévesen megírtuk — nem július hó 30-án tartott meg, hanem augusztus hó 12-én fog a fürdő tánecstermben megtartatni. *Julius* 30-án buesü volt *Erdőbényén.* A mulatság tiszta jövedelmét az erdőbényei szegények menháza javára fordítják. Miután a bál jótékonyceü, a rendezőség felülfizetéseket is elfogad. Belépti díj: személyenként 2 korona, családonként 3 korona.

— **Meglopott kivándorlók.** Három földműves, névszerint *Nagy István, Németh János* és *Kádas András* elhatározták, hogy ők is az újvilágban fognak szerencsét próbálni és ezért pénzzé tették mindenüket és együttesen utra keltek. A vonaton abba a szakaszba, ahol a kivándorlók ültek, egy idegen ember ült be, aki a paraszttal beszédbe elegyedett. Este ledültek aludni és csak amikor felébredtek, vették rémülettel észre, hogy a pénzüik, összesen 960 korona, hiányzik. — Gyanújuk azonnal az idegenre esett, aki azonban már nem volt található, valamelyik közbeeső állomáson kiszállott. Leszállottak és jelentést tettek a hatóságnak, mely a szeptolvajt nyomozza. A kivándorlók pedig gyalogosan visszaindultak falujukba.

— **Nyilrános köszönet.** A mult hó 23-án a „Hatfán” rendezett jótékonyceü tánemulásra utlagosan 20 koronával megváltotta jegyét *Hlebik János* cékei róm. kath. plébános ur, melyért a rendezőség nevében halás köszönetet mond a tánemultság pénztárnoka.

— **Merénylet az országuton.** *Schvarcz József* házaló batyujával esőndesen ballagott Kelecsény község felé az országuton s fáradtan, porosan ért el egy utszéli csárdához s ott a csárda előtt leült pihenni. A mint ott üldögélt, a mögötte elterülő kukoricásból egymásután két lövés dördült el s az egyik golyó a jobb vállán veszedelmesen megsebesítette. A megrémült ember segélykiáltásaira a koresmából siettek többen elő, akik a merénylő után valóságos hajszát indítottak, de annak sikerült elme-

nekülni. A súlyosan megsérült embert hazaszállították várkonyi lakására. A hatóság megindította a nyomozást, a merénylő kilétének megállapítása iránt, aki minden valószínűség szerint a házalót ki akarta rabolni.

— **Anna bál Rank fürdőben.** Az idei Anna bál augusztus hó 6-án lesz megtartva Rankfürdőben; a fürdőigazgatóság elkövet mindent, hogy ez a multság a fürdő vendégeinek kellemes szórakozást nyújtson s az előlekből látszik, hogy az idén fényesebb és népeesebb is lesz, mint az előző években. A bál napján fog a geysir is felszökni még pedig remek görögütfény világítás mellett. Belépő díj a multságára személy-jegy 2 kor., család-jegy 5 k. Regete-Ruszká állomáson d. e. fél 10 órakor és d. u. 3 és fél és 6 órakor kocsi várnak a vendégekre és személyenként 1 kor. 60 fillért visznek a fürdőbe, vissza másnap reggel és este ugyanazon díj-szabály mellett.

— **Öngyilkosság a koporsónál.** *Tállya* községben *Barna István* ot-tani legény és *Kis Mária* nevű leány még gyermekkoruktól kezdve szerettek egymást. Tavaly őszszel a legény kikerült a katonasorból s a szülők is örömmel járultak hozzá, hogy a fiatalok megesküdjének. A tavaszon azonban a leány valami multságon volt, megfizott s azóta folyton betegeskedni kezdett. Gyógyították, ápolták, de mindez hiába való volt, a kínzó betegség sorvasztotta a még azelőtt rózsás arcú szép leányt s e napokban meghalt. Amikor a legény ezt megtudta, csaknem megrémült a nagy fájdalomtól és a koporsó mellett volt éjjel-nappal. Egyszer valamiképp egyedül maradt a halottas szobában s a künnlévők egy óriási dörrenésre futottak be. Megrémülve látták, hogy *Barna István* átlőtt fejfel bukott a koporsó mellé. Orvost hívták, de ez már csak a halált konstatálhatta. Kuszált, kezdetleges betűkkel irt levelet találtak nála, amelyben megírja, hogy a kedvese halálát nem tudta túllélni s inkább ő is a halált választotta.

— **Iparvágány átvétele.** A nagymihályi ujonnan épülő malomtól a m. kir. államvasutak vágányához vezető iparvágányt a kereskedelmi miniszterium egyik kiküldött főtisztviselője s a miskolci üzletvezetőség részéről kiküldött bizottság már felülvizsgálta. A bizottság a vágány kiépítését teljesen megfelelőnek találta és azt ennél fogva a forgalomnak átadta.

— **A tokaji függetlenségi kör megalakult,** mely alkalommal a tisztviselő, igazgató választmány és felügyelő bizottság is megválasztott. Elnöknek *Benedek Pál*, társelnöknek *Székely Károly* és *Czigányi Béla*, al-elnöknek *Margittay Ferenc* és *Dienes Gyula*. Választottak még 30 választmányi és 5 felügyelő bizottsági tagot is.

— **Vizbefultak.** *Bodrogi János* halász, amint a kistokaji Tisza vizen halászott — ittas állapotban lévén — a csolnakkból kiesett és a Tisza hullámaiban lelte halálát. — *Roszoly Lajos* 21 éves rakamazi származású napszámos a mult szombaton mielőtt haza indult volna, több társával együtt a Tiszában megfürdött, hol örvénybe jutván elmerült. Társai ugyan segítségért kiáltottak, de egy sem próbálkozott veszélybe forgó társuk segítségére menni. Ilyen a bajtársi szeretet a rakamazi legényeknél. Temetése szülőhelyén ment végbe az egész lakosság részvétele mellett.

— **Országos vásárok Szinnán.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter — mint Szinnáról írják lapunknak — a Szinnán tartandó négy országos vásár napját január hó 30, március 30, ju-

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaujhely, Főtér.

nius 23 és szeptember 4. napjára tüzte ki. Szinna községben azonban nem ezen a napokon szoktak megtartani az országos vásárokat már hosszú idők óta, s így Szinna község lépéseket fog tenni a kereskedelemügyi miniszternél, hogy rendeletét hatályon kívül mondva ki, azon napokra tűzze ki az országos vásárokat megtartásának idejét, a mely napokon azok eddig is megtartva lettek.

— **A Tinka-Csoltkó ügy fi-naléja.** Abban az odiosus ügyben, melyet annak idején részletesen ismertettünk s melyben arról volt szó, hogy *Tinka* Károly városi kertész és *Csoltkó* József városi gazda rendszeresen megrövidítették a várost: most adta meg a poentet dr. *Bánóczy* Kálmán h. polgármester végzése. A végzés szerint *Tinka* Károlyt a város szolgálatából f. hó 1-től elbocsátotta s ellene a sikkasztás és okirat hamisítás miatti büntető eljárás megindítása céljából a vizsgálat iratait a képviselőtestület elé terjesztette, míg a kártérítési per megindításával a v. főügyészt bizta meg. A végzésnek terjedelmes indokolására még visszatérünk. — *Csoltkó* József — mint halljuk — egészségi szempontból nyugdíjaztatását kérte.

— **Sulyos baleset.** *Schwartz* Móricné szül. *Schwarz* Hani rokonai látogatása céljából Málcán járt. Folyó hó 4-én reggel tért vissza egy szikvizet szállító kocsin. Mikor a nehéz jármű a Borsi melletti országútra, a kocsma mellé ért, a ló a dombos uton valamitől megijedt és ágaskodni kezdett. A kocsin ülő asszony a megbokrosodott lótól annyira megijedt, hogy a kocsirol a földre vetette magát, azonban vesztére, mert e közben a ló megrugta. A ló okozta sérülésnél veszélyesebb az esésnél szenvedett sérülést. A megsérült asszonyt ápolás végett az „Erzsébet” kórházba szállították.

— **A tokaj-gávai vadásztársaság** f. hó 6-án vasárnap délután a Rákóczi várban galamblovászatot rendez. E sportesemény iránt különösen vadász-körökben nagy az érdeklődés. Ugy a szabalesi, mint a tokaji tagok már eddig is nagy számmal neveztek be a versenyre. Az érdekes versenyt a közönség is végig nézheti csekély 20 fillér beléptidj mellett.

— **Véres verekedés egy bucsun.** Vajdácán folyó hó 2-án bucsu volt, amelyen a „vén Szilváné” összevesztett *Baba* Jánosné ottani kovács nejével. Szóváltás közben Szilváné szájon ütötte *Bala* Jánosné, akinek férje azután Szilvánét vonta felelősségre és mivel a harcias öreg asszony akkor sem tágitott, egyet lóditott rajta. Ezt látva a közelben mulató Szilváné fiai, egy társukkal *Baba* János kovácsnak rontottak és agyafőbe verték, sőt fejét meg is szúrták. A vérengző legények addig ütöttek, szúrták a kovácsot, míg tehetetlenül, vértől borítva a földre rogyott. A véres verekedés nagy esődületet és megütközést keltett a bucsun. A sulyosan sérült *Baba* Jánost a helybeli kórházba szállították ápolás végett.

— **Tánemulatság.** A homonnai katolikus kör augusztus hó 6-án a Szirtalján tánemulatságot rendez. Beléptidj személyenkint 2 korona, családjegy 4 korona. Kezdeté délután 4 órakor.

— **Álmában megőrült.** Egy *Kocsma* József nevű edényi gazdálkodó tizenhatéves leánya a minap álmában megőrült. Ejjél felé a házbellek rémült sikoltásra lettek figyelmesek s amikor megdöbbenve keresték a láрма okát, a fiatal leányt ágyában felülve s zokogva találták. Azóta a szánalomraméltó teremtesnek

megbomlott az agya s folyton egy nagy fekete kutya üldözésétől fél. A szülők a szomorú esetet bejelentették a hatóságnak, mely elmeorvosintézetbe fogja szállíttatni a szerencsétlen teremtest.

— **Országos vásárok.** A szerencsi nyári országos vásárt e hó 16-án fogják megtartani. — Nagymihály városában a legközelebbi országos vásár augusztus hó 7. és 8-ik napjain fog megtartani.

— **Cselédek illetősége.** A belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, melyben utasítást ad a cselédadó körüli eljárás szabályozás alkalmából a cselédek illetőségének mikénti tárgyalására nézve. E rendelet szerint a cseléd illetősége ama község terhére állapítandó meg, melyben 4 év óta lakik, kivéve, ha a község ellene az 1886. évi XXII. t.-e. 9. §-ában felsorolt kifogásokat érvényesítette. Mert a cseléd a község terhének viseléséhez, habár csak közvetve munkaadója útján, de tényleg hozzájárul.

— **Talált tárgyak.** A Csörgő-felé vezető uton *Hancsarik* András helybeli bérkocsitulajdonos egy pár eszimat és egy Orosz Pál léhi (Abauj-Tornamegye) származású és illetőségű, 39 éves gyári munkás nevére kiállított munkakönyvet talált. Igazolt tulajdonosa a talált tárgyakat a rendőrkapitányi hivatalban átveheti.

— **Magyar találmány a borok öregítésére.** A bort villamos uton ózonnal vagy más eljárások szerint kezelik, hogy öregítsék. Most Bayer Antal gyógyszerész és Karlovsky K. Géza szaklapszerkesztő egy olyan eljárást szabadalmaztattak a hozzá való készülékkel együtt, a melynek segítségével sokkal rövidebb idő alatt lehet a szeszes folyadékoknak megadni azt a zamatot, melyet máskülönbön csak a hosszú éveken át való raktározás ad meg nekik. Az eljárás lényege abból áll, hogy az öregítendő folyadékot (illatszer, cognac, bor stb.) lehetőleg vastag rétegben csurgatnak át egy olyan porózus anyagon, mely a felületén és likaesáiban finom felosztásban tartalmaz kontakt hatású fémeket, minők a platina, palladium, iridium. Ezek a fémek a folyadéknak velük érintkező vegyi részeit közelebb hozzák egymáshoz és így igen jelentékenyen gyorsítják a vegyi folyamatot, mely e normális öregedésnél csak igen lassan menne végbe.

— **Szerencsétlenség a tokaji uszodában.** E héten két szerencsétlenség történt a tiszai uszodában. Az első esetben egy hölgy alatt szakadt le egy lépcső, de az könnyebb sérülésekkel szabadult, mindössze a fürdő kezelőjével támadt kis konfliktusa, míg a második eset sokkal komolyabb. Egy kis fiúnak Fränkel Jenőnek a lábát egy kiálló szög felhasította úgy, hogy sulyos sebédült ágyba kellett fekiüdnie. Az uszoda egyébként igen rozoga állapotban van. A város ügylátszik nem igen néz utána, hogy a bérő miként kezeli az uszodát, különben aligha történének ilyen szerencsétlenségek.

— **Megújított miniszteri rendelet.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter most megújította ama rendeletét, melyben a hatóságokat szigoruan utasította az ügynökök által való rendelés gyűjtésének megállítására. A rendelet megújítását ama körülmény tette szükségessé, hogy a nyári idény alkalmával több fővárosi cég ügynöke ruhamegrendeléseket gyűjtött, mire az ősi idény beállta előtt is kilátás van s így most a miniszter a hatóságokat újból éber figyelemre és a megrendelések gyűjtők szigorú megbüntetésére hívta fel.

— **Tűz Erdőhorvátiban.** F. hó aug. 3-án fél 1 órakor kigyuladt Erdőhorvátiban özv. *Soltész* Józsefné háza és leégett egy a ház, mint a ház padlásán levő takarmánv. Szerencse, hogy a szél iránya kedvező volt és így nem volt nagyobb kár. A

lakosság sietett a tűz eloltására, melyet megnehezített a nagy vízhiány.

— **Areször a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen.** Ezen segített, legalkalmasabb a mindenütt elismert *Schmidek*-féle Szörvesztő-re hivatkozni, mely nem csak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az areszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arenak az üdéséget, finomságot és simaságot, a mellett vegyileg megvizsgálva és hatóságilag az arebőrré ártalmatlanak találtatott. Ár 7 korona. Kapható *Schmidek* I., Budapest, VII., Nyár-u. 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 70 krig. méterenként bluzra és ruhára. Frankó és már **megvámolva** házhoz szállítatik. Gazdag mintaválaszték postafordultá val.

HENNEBERG selyemgyáros Zürich.

IRODALOM.

Szived nem utitársaság már...

Szived nem utitársaság már Kalandos utaimnak, De új jövőben a hitem Meg még ezért se inghat. S bár nem csókol már ajakam S karomba sohse zárlak: Meglásd, hogy sorsom megjavul És nem marad sivárnak.

Nem lesz az utam társtalan Mint kóbor bujdosónak, Egy sejtelem, mely bennem él E hitbe hinné nógat; Szivemben éled új remény S tavasz, mely eljövendő, Nem látom busnak sorsomat, S nem lesz jövője meddő.

Az önbizalmam visszatért És oh! beh gyáva lennék, Ha nem hinném: egy szebb jövő Sugárral, hogy beleng még. S lehull, hirdette új tavaszt Elém a bér virága: És boldog leszek újból én Talán már nemsokára...

Csalódtam édes benned is, De hát hosszú az élet A mult romján egy szebb jövő Uj nász-virága éled. S ha multam kellett dijaként Uj jövőm reggelének: Már felvirradhat, mert e mult Örökre semmivé lett...

Bujdosó.

— **„Öreg barátom”,** regény két kötetben, írta *Heimburg* W. Mély lelki problémákat nem boncolgat az az írói iskola, amelyhez *Heimburg* tartozik, de aki nem kíván tőle egyebet, mint érdekes mesészöveget, kedves és derűs hangulatot, költői rajzot és színes nyelvet: az emberére, azaz, hogy asszonyára talált benne. Németországban az a nézet, hogy ő vette át *Marlit* örökét, de azért korántsem utánzója, hanem egészen eredeti tehetség „Öreg barátom” című regénye egyike legjobb írói alkotásainak és *Sárosi Bella* fordítása hiven adja vissza minden szépségét. Megjelent az Egyetemes Regénytár sorozatában és ára piros vászonkötésben két korona.

TANÜGY.

— **Nyugdíjazások.** Vármegyénk területén az ujonan beállt tanévvel 3 kiváló tanfőú válik meg a katedrától. *Fábry* Károly a sátoraljai helyi róm. kath. elemi fiúiskola érdemes

igazgatója 43 évi, *Berecz* Károly alsóbereckii községi iskolai tanító, lapunknak is ismert munkatársaság 30 évi és *Sőregi* Márton cigándi ev. ref. éneklész tanító szintén 30 évet meghaladott tanítói működés után nyugalomba vonulnak. A kiváló tanfőúak életéről és működéséről még lesz alkalmunk bővebben megemlékezni.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés a tőzsdéforgalomról és a pénzüpiacról.

Budapest, 1905. aug. 3.

(A „Hermes” jelentése.) A helybeli tőzsde a lefolyt hét elején szilárd volt. Indító oka ennek ama kedvező hírekre vezethető vissza, melyek az orosz-japán béke alkudozások felett keringtek, valamint Witte orosz miniszterelnök párisi tárgyalásai, melyek garantiát nyújtanak arra nézve, hogy Oroszország a hadi sarc fizetésére szükséges összegeket francia tőke segítségével az ottani pénzüpiacok közbenjárásával fogja fizethetni.

Befolyásolták a fent említett kedvező fordulatot még az osztrák hitelintézet kedvező mérlegének hírei, nemkülönbön a pesti magyar kereskedelmi bank közzétett kedvező fél-évi bilanza. A 4 százalékos magyar koronajáradék valamint záloglevelei iránt is az érdeklődés némiképen emelkedett.

A helyi értékek közül főleg a Danubius hajógyár részvények, melyek 15 koronával emelkedtek, a budapesti közuti vaspálya részvényei és az összes téglagyári papirok iránt az érdeklődés folyton nőtt.

A hét vége felé a cukor árának tetemes hanyatlása, valamint nagyobb párisi fizetésektelenségek a külföldi tőzsdékre rossz hatást gyakoroltak és ezáltal a vezetőpapirok árfolyama 2—3 koronával esőkent.

A pénzüpiacn változás nem történt.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak: 4 százalékos magyar koronajáradék: 97.10; Magyar általános hitelbank részvény: 783; Rimamurányi vasmű részvény: 552; Danubius hajógyár részvény: 214; Budapest közuti vaspálya részvény: 577; Budapest városi villamos vasut részvény: 516.

NYILT TÉR.)*

AUFRICHT H. Kassa.

Fő-u. 29. (Kassai Londre) Fő-u. 29.

Felsőmagyarország legnagyobb divatruháza ajánl a bekövetkezendő iskolaidényhez **leány- és fiú-fehérenemüket** előírás szerint: a Kassai Felsőbb Leányiskola, a Sz. Orsolyarendi apácák női gazd. iskolája, a Tanítóképezde, a Kir. konviktus és a cs. és kir. katonai felsőbb reáliskola stb. részére.

Külön fehérenemű osztály! Minden mérték szerint lesz készítve.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Diák Helyben. Elfogadható ok nélkül nem lehet. P. A tárcsa nem vált be. Nem közölhető: A király hatalma. (cikk)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhlert Gyula.

Ha „Zacherlint“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasónó, soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az, a mely üvegben van.
Es a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel és nappal
És ne kinozzon téged semmiféle rovar,
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot
Ahol meglátod a „Zacherlin“ plakátot.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel,
tisztá és ment káros alkotórészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a
legolcsóbb, minden ruhanemű
és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban
bárkinek aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“
névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

59/1905. képv. szám.

Hirdetmény.

A Sárospatak nagyközség tulajdonát képező, a községi iskola céljaira szolgáló, az alsóhatári „Apró homok“ dűlőben fekvő 8224—8228 hr. számok alatt foglalt 8 kat. hold 798 □-öl szántóföld és 12 kat. hold és 655 □-öl rétbői álló ingatlan birtok a községi elöljáróság által folyó évi augusztus hó 22-ik napján, délután 3 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen 1905. évi október hó 1-től 1917. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverési és bérleti feltételek az elöljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sárospatak, 1905. évi aug. 4.
Éles Gábor, Steinfeld Jenő,
jegyző. h. főbíró.

8364. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári szent Jakab országos vásár

folyó évi augusztus hó 10-től bezárólag augusztus hó 14-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 10-től esütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve. Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi- és iparvásár.

Temesvárott, 1905. évi július 7-én
A városi főkapitányságtól:
Bandl Rezső, főkapitány.

25—30 éves

nenány száz üveg köveshegyi

asszu és szamorodni bor

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

BUTORGYÁR! MAJOROS GYULA asztalos mester.

Első zemplénmegyei gőzerőre berendezett asztalos műhely
Raktár: Kazinszky-utca. Gyár: Csörgői-ut 737.
(saját ház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy gőzerőre berendezett

butor-gyáramban

a kor igényeinek teljesen megfelelő butorokat gyártok. Raktáron tartok háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseket. Bármennemű asztalos munkát a legrövidebb idő alatt készítek.

Kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását

kiváló tisztelettel

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. ez. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

Petkusi vetőrozs,

utántermés, métermázsánként 15 korona
árban, nagyobb mennyiségben is
kapható:

Widder Mórnaál, Abaujszéplakon.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy
alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-
Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig
terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilá-
gosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

UJ!
Cook & Johnson

amer. szabadalmazott tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű
hatással és azonnal csillapítja a fájdalmat. — Kap-
ható az osztrák-magyar birodalom minden gyógyszer-
tárában. — 1 drb. borítékban 20 fillér, 6 drb. kartonban
1 korona, postai küldés esetén 20 fillérrel több. — Fő-
raktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszer-
tára Budapest, VI., Király-utca 12. — Központi rak-
tár Magyarország-Ausztria részére: „A szamaritánus-
hoz”, Grác.

A végleg megvizsgált, amellyel hatóságilag
az arcbőrről ártalmatlannak talált

Szörvesztő

eltávolítja hölgyeknél az ory csunya, kellemetlen
arcszírt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek
legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az üde-
séget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.
Videki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl
Schmidék I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n.
é. közönség n. b. tudo-
mására hozni, hogy min-
dennemű ingatlanok vételét — eladását, — bér-
beadását, avagy bérbe-
vételét a legelőnyösebb
feltételek mellett s a
legrövidebb idő alatt
közvetitem.

Jóhirnevű vendég-
lőmben kitűnő asztali
bor 34 krtól 40 krig,
továbbá valódi hegyaljai
szamorodni 1 frt, 20
krtól 1 frt 60 krig
kapható.

Weinberger Manó

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom gőzre berendezett

évek óta jóhírnévek örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű
vegyszeres ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m.
utcazi, béli és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás
nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás
nélkül, bárminő divatos színek megfestésére.

Ajánlom **güvrirozó gépet** a n. é. hölgyközön-
ségnek szives figyelmébe. Güvrirozni elvállalok mindenféle
szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet egész 150 centi-
méter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítanak és
gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztítanak.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván maradtam
Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaujhely, Bercsényi-utca, saját házában.
A megyeház háta megett, a fogbázzal szemben.

BÁLINT IMRE építész

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZO

Sátoraljaujhely, Kossuth-utca 197. szám.

FOGLALKOZIK:

lakóházak, gazdasági épületek építésével,
tervezésével, művezetésével s elvállal az
építkezéshez tartozó bármely munkálatokat.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az

Első zemplénmegyei honi bútor-csarnokban
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van
szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében
a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét

helyszüke miatt

tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a
n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Gyümölcs és szőlő sajtók

„HERCULES“ folytonosan ható kétfős emeltyű
szerkezettel és nyomóerő szabályozóval a leg-
magasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és
nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszaló készülékek gyümölcs-
mőles és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-
gépek, legújabb szerkezetű szabadalmazott önműködő
„SYPHONIA“ fa és szőlővessző permetező, a sze-
gecs és tormáncs valamint a vörtetű kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség
számára váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon,
a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind
a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető
legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik
lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalma-
presek kézi használatra, kukorica-morzsolók, eséplőgépek, járgányok, gabonarosták,
trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a leg-
újabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági géppárok, vasöntődéák és ekegyárok

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

Külföldre több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.